

ת"פ 63395/01/17 - מדינת ישראל נגד פ ע

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 63395-01-17 מדינת ישראל נ' ע

בפני
בעניין: כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פ ע באמצעות בא כוחו עו"ד ואתד חוסם

הנאשם

גזר דין

כללי

הנאשם, יליד 1984 ותושב ***, הורשע עפ"י הודייתו בעבירת הצתה, לפי סעיף 448 (א) רישא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977. עפ"י הנטען בכתב האישום, הנאשם התגורר במועד הרלוונטי במבנה בכפר ** (להלן: **המבנה**) בו מתגורר גם אחיו - מ ע (להלן: **המתלונן**). עוד צוין, כי בין השניים קיים סכסוך. על רקע זה, בתאריך 20.1.17, בשעה 12:43, בעת שהיו אנשים במבנה, ניגש הנאשם לרכב מסוג מזדה השייך למתלונן שחנה בחצר המבנה, שבר את חלון הדלת השמאלית אחורית באמצעות פטיש, שפך בנזין מתוך מיכל על המושב האחורי של הרכב ולאחר מכן הצית אותו באמצעות מצית. המושב האחורי התלקח והאש התפשטה בתוך הרכב וגרמה לניפוץ השמשה האחורית. כתוצאה מכך נגרם נזק כבד לרכב.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 32, נעדר עבר פלילי, נשוי בשנית ואב לשני ילדים (מאשתו הראשונה יש לו בת כבת 8 עמה אינו בקשר וכן בן מאשתו הנוכחית כבן שנה וחצי), בוגר 8 שנות לימוד בלבד, אינו יודע קרוא וכתוב, עובד לפרנסתו בעבודה מסודרת בשנים האחרונות והינו בן למשפחה נורמטיבית בת 5 ילדים (הנאשם הינו הרביעי בסדר הלידה והמתלונן הינו השני בסדר הלידה). הנאשם לקח אחריות על מעשיו ומסר כי הרקע לסכסוך בינו לבין אחיו נוגע לבעלות על הקרקע עליה הוקם המבנה בו מתגוררים, בשתי קומות נפרדות, משפחות הנאשם והמתלונן. עוד מסר כי הוא ואשתו היו חשופים להתנהגות פוגענית מצד המתלונן ואשתו וכי קיימים הליכים משפטיים בין אב המשפחה לבין המתלונן בהקשר לסכסוך לעיל. הנאשם התייחס למעצרו כאירוע מטלטל וביטא חשש מפני מאסר. בהקשר לאפשרות סולחה עם המתלונן, מסר כי האחרון הציב כתנאי לסולחה ויתור על זכויותיו בקרקע ולכך הנאשם אינו יכול להסכים. שירות המבחן יצר קשר עם המתלונן והלה מסר את גרסתו לסכסוך המקרקעין (לטענתו, אביו העביר לבעלותו את הקרקע ושהייתו של הנאשם בבניין היתה אמורה להיות זמנית בלבד). עוד מסר, כי בתקופה טרם האירוע נשוא כתב האישום, היתה מתיחות בין המשפחות וכי בעקבות הצתת רכבו הפסיקה אשתו (של המתלונן) לעבוד ובנותיו סובלות מפחדים. המתלונן הביע חשש בהקשר לאפשרות חזרת הנאשם ואשתו למגורים בבניין.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כאדם פשוט, דל וקונקרטי, נעדר מאפיינים עברייניים אשר ניהל אורח חיים תקין עד לאחרונה וביצע את המיוחס לו על רקע תחושות תסכול וחוסר אונים לנוכח המצב אליו נקלע. לנוכח אי פתרון הסכסוך ואי קיום הסולחה, הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק נותר בעינו. על רקע כלל הנתונים לעיל ועל רקע נתוני הנאשם, לא הובאה המלצה טיפולית.

ראיות הצדדים לעונש

מטעם המאשימה הוגש סרטון מצלמת אבטחה שתיעד את הצתת הרכב (ת/2) וכן את תמונות הרכב לאחר שהוצת (ת/1).

מטעם הנאשם הוגשו מספר מסמכים בנוגע לסכסוך המשפחתי. כך, עלה כי אבי המשפחה הגיש בסוף 2016 כתב תביעה כנגד המתלון במסגרתו עתר לפסק דין הצהרתי לפיו הוא (ולא המתלון) הוא בעליו של המקרקעין עליו הוקם המבנה. עוד הוגשו מסמכים בדבר תלויות בין בני המשפחה. אקדים ואציין, כי חרף קבלת המסמכים הבהרתי בהחלטתי במועד הדיון (עמוד 5 שורות 23 - 31) כי מסמכים אלה יכולים להתקבל רק לעניין עצם קיומו של הסכסוך, אך ברור מאליו שלא ניתן להסיק מהם מעבר לכך. עוד במסגרת ראיות הנאשם לעונש, העיד אבי המשפחה שמסר כי הוא זה שהקים את המבנה שם התגוררו עד לאחרונה משפחות הנאשם והמתלון. האב טען כי המתלון העביר על שמו את הבעלות על הקרקע שלא כדין ולכן הוגשה התביעה לעיל. הערתי לעיל לעניין המסמכים תקפה כמובן גם לגבי עדות האב.

עיקר טיעוני הצדדים

במסגרת טענותיה לעונש, עמדה המאשימה על חומרת המעשה. מדובר במי שהצית רכב שחנה בחניית בנין מגורים בו שהו אנשים, תוך שעשה שימוש בכלים (פטיש ומיכל בנזין). מעשהו של הנאשם גרם נזק ניכר לרכב וכן הוביל לפגיעה בשגרת חיי משפחת המתלון ולתחושות קשות. המאשימה הפנתה לכך כי הדבר נעשה לאחר שהוגשה התביעה לבית המשפט על ידי האב - נתון המהווה נסיבה לחומרה שכן במקום שהנאשם יאפשר להליך המשפטי למצות את עצמו, הוא בחר בדרכי אלימות. עוד הפנתה המאשימה לערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם והם השמירה על חיי אדם והזכות לרכוש וסדר ציבורי. בנוסף, הפנתה המאשימה לפסיקה במקרים דומים וציינה, כי לאור כלל הנתונים לעיל מתחם העונש הראוי נע בין שנתיים וחצי ל 5 שנות מאסר, בנוסף למאסר על תנאי ופיצויים לנפגע העבירה. בהקשר לעונש הראוי בתוך המתחם לעיל, עתרה המאשימה לקביעתו באמצע המתחם וזאת בשים לב להודייתו של הנאשם והעובדה כי הוא נעדר עבר פלילי, אך גם לנוכח נתוני התסקיר שאינם חיוביים ואי ההמלצה ההמלצה הטיפולית.

מנגד, עתר בא כח הנאשם שלא למצות את הדין עם הנאשם. נטען, שאכן בחירתו של הנאשם לפנות לדרכים אלימות בהקשר לסכסוך לעיל היתה בחירה שגויה פסולה ופלילית, אך חרף זאת לא ניתן להתעלם מתחושותיו של הנאשם אשר בין ליל מצא את עצמו ואת משפחתו ללא קורת גג וזאת לאחר שהמתלון, בדרכי עורמה (לשיטת הנאשם) ניכס לעצמו את המקרקעין עליו הוקם הבניין שם התגוררו משפחות הנאשם והמתלון. עוד נטען, כי הגם שמדובר במעשה שבוצע בעזרת פטיש ומיכל בנזין, אין מדובר במעשה שלווה בתחום או תכנון של ממש, אלא מדובר בתוצאה של תסכול על רקע החלטה של רגע באמצעות כלים וחפצים שנמצאו ברכבו של הנאשם. לעניין מתחם העונש ההולם, הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה מגוונת (שאקדים ואציין שרובה אינה רלוונטית לענייננו) ממנה עולה, לשיטת ב"כ הנאשם, כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. בהקשר לעונש בתוך המתחם, הפנה ב"כ הנאשם לנתוני הבסיסים של הנאשם - מדובר במי שהינו נעדר עבר פלילי, בעל משפחה אשר עובד לפרנסתו, אשר הודה במיוחס לו, לקח אחריות על מעשיו והיכה על

חטא.

בדברו בטרם גזר הדין, הביע הנאשם צער על מעשיו וכן ציין "אני מקווה שאני ואחי נחזור כמו שהיינו פעם. אני רוצה להמשיך לחיות ולעבוד".

דיון ומסקנות

קבוע בחוק העונשין (תיקון 113), העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו; ובקצרה, העונש הראוי לעבריין יגזר ממידת אשמו ומחומרת מעשיו.

השלב הראשון בקביעת העונש הוא קביעת מתחם העונש ההולם. מדובר במתחם נורמטיבי אובייקטיבי, כאשר לשם כך נלקחים במסגרת השיקולים: (1) הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה; (2) מדיניות הענישה הנהוגה; ו (3) נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. המתחם מתייחס למקרה קונקרטי ולא ניתן לקבוע מראש מתחם על פי העבירה בלבד (ור' בנדון, לדוגמה, האמור ברע"פ 4088/13 **אחמד הדרי נ' מ"י**, 11.6.13; ע"פ 1323/13 **חסן ואח' נ' מ"י**, 5.6.13).

בענייננו, הערכים החברתיים המוגנים הינם השמירה על ערך החיים ושלמות הגוף; וכן השמירה על רכוש הציבור. ההצתה מאופיינת בכך שקשה לאמוד מראש את נזקה, ונזקים אלה יכולים להיות קטלניים ורבי היקף. (ע"פ 4006/12 **מלאך נ' מ"י**, 5.2.13). בנוסף, עבירת ההצתה מעבירה מסר עברייני ואליהם לא רק כלפי המתלונן הספציפי אלא כלפי כלל הציבור - היא מטילה אימה ופחד ופוגעת בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ור' בנדון האמור בע"פ 50/74/10 **מרדאווי נ' מ"י**, 19.9.2012; וכן ע"פ 4311/12 **סורי נ' מ"י**, 15.10.12).

בעניין מלאך לעיל צוין כי: ". **עיון בפסיקתו של בית-משפט זה, מגלה, כפי שציין, בצדק, בית המשפט הנכבד, כי רף הענישה בעבירות ההצתה אינו אחיד, וכי במסגרת שיקולי הענישה, על בית-המשפט ליתן דעתו, בין היתר, לתוצאות המעשה, לפוטנציאל הסיכון לחיי אדם ולרכוש, הגלום במעשה ההצתה, לתכנון המוקדם, ולעברו הפלילי של הנאשם . . .**"

בענייננו, מידת הפגיעה בערכים לעיל הינה במידה בינונית.

לענין מדיניות הענישה הנוהגת, אפנה לע"פ 4052/15 **חיימוב נ' מ"י**, 10.12.15 במסגרתו הורשע המערער בהצתת רכב השייך לחברתו לשעבר של חברו. בית המשפט המחוזי גזר עליו 12 חודשי מאסר ובמסגרת פסק הדין בערעור על חומרת העונש ציין בית המשפט כי: ". **משרעת הענישה בעבירות הצתה היא רחבה, ובמקרה דנן מדובר בהצתה פרי תכנון מראש, של רכב באיזור מגורים. אף לא למותר לציין, כי העונש שהוטל על המערער מצוי עמוק בתוך מתחם הסדר הטיעון. לכך יש להוסיף, כי גם תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של המערער היו מסוייגים ולא ניתנה המלצה בעניינו.**" דברים דומים ניתן גם לציין בענייננו. עוד ניתן להפנות לת"פ (מחוזי חיפה) 6220-05-13 **מ"י נ' חרב**, 7.7.13 שם נדון מי שהצית את רכבו של מי שהיה מסוכסך עמו. הנאשם נשא לחובתו עבר פלילי בעבירת אלימות חמורה וביצע את העבירה רק כחודש לאחר מתן גזר הדין באותו הליך. בית המשפט קבע מתחם של בין שנת מאסר ל 3 שנות מאסר וגזר על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל וכן הפעיל מאסר מותנה בן 12 חודשים. בת"פ (מחוזי חיפה) 30010-01-13 **מ"י נ' פליפל**, 14.7.13 נדון עניינו של צעיר נעדר עבר פלילי שהורשע בהצתת רכב של מעבידו לשעבר וכן בגניבה מהרכב. בית המשפט קבע מתחם של בין 10 חודשי מאסר ועד 36 חודשי מאסר וגזר את דינו של הנאשם ל 15 חודשי מאסר. בת"פ (מחוזי חיפה) 13575-12-13 **מ"י נ' כץ**, 21.1.14 נדון עניינו של מי שהורשע בניסיון הצתת רכב על רקע סכסוך עסקי וכן בעבירה של חבלה במזיד. נקבע מתחם של בין 10 ל 36

חודשי מאסר ודינו של הנאשם, שנשא בעברו מאסר בפועל, נגזר ל 13 חודשי מאסר. בת.פ. (מחוזי חיפה) 6315-03-15 מ"י נ' אבו שאב, 2.4.15 נדון עניינו של צעיר נעדר עבר פלילי שהצית רכב של המועצה במקום יישובו. נקבע מתחם של בין 12 ל 40 חודשי מאסר וגזר עונש של 12 חודשי מאסר. לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אין לי אלא להפנות לעובדות כתב האישום וכן לסרטון אשר תיעד את מעשהו של הנאשם. מדובר במי שעל רקע סכסוך עם אחיו על הבעלות והזכות לעשות שימוש בבנין בו מתגוררות משפחותיהם, הצית את רכבו של האח שחנה בחניית הבניין. כפי שציינתי לעיל, הליך זה לא בא להביא פתרון לסכסוך האזרחי אשר על פני הדברים חצה את המשפחה לשניים. יחד עם זאת, אציין שיש ממש בטענת המאשימה כי מעבר למסוכנות שמשקפה ממעשיו של הנאשם, קיימת מידה לא מבוטלת של חומרה בכך שההצתה בוצעה זמן קצר לאחר שהאב הגיש כתב תביעה כנגד המתלונן. במילים אחרות, הנאשם בחר לנקוט בצעד אלים בעל אופי מאיים ושבא לזרוע אימה ופחד, וזאת לצד ההליך המשפטי. התנהלות כשזו יש לשרש באמצעות ענישה הולמת. בחנית כלל הנתונים לעיל, הובילה אותי למסקנה כי מתחם העונש הראוי בנסיבות העניין נע בין 10 ל 36 חודשי מאסר.

לעניין קביעת העונש במתחם (נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה), שקלתי לזכותו של הנאשם את גילו הצעיר יחסית, העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי קיים אורח חיים נורמטיבי ועל פני הדברים הינו נעדר מאפיינים עברניים. כמו כן, שמתי לנגד עיני את הפגיעה בנאשם ובמשפחתו בעקבות העונש שיושט עליו ואת הודייתו בפתח משפטו ואת נטילת האחריות על מעשיו. אלמלא נתונים אלה עונשו היה כבד יותר. לעניין הפיצוי, אין חולק כי הנאשם צריך לפצות בגין הנזק שגרם. יחד עם זאת משלא הובהר היקף הנזק הכספי ולא הובהר באם פוצה המתלונן על ידי חברת ביטוח והאם קיימים הליכים אזרחיים בנדון, בחרתי שלא לחייב את הנאשם בפיצויים. ברור הוא כי המתלונן רשאי לנקוט בכל צעד משפטי שיבחר לנכון בהקשר זה.

סוף דבר, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים.

- 12 חודשי מאסר. מתקופת המאסר תנוכה תקופת מעצרו של הנאשם - מתאריך 20.1.17 ועד 29.1.17.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון בתאריך 2.7.17 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 10 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 5 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.

- קנס בסכום של 2,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד לתאריך 1.10.17.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

תנאי השחרור בהם היה נתון הנאשם עד כה, ימשיכו לחול עד להתייצבותו לתחילת ריצוי עונשו.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשב"ס וכן לממונה על הפיקוח האלק' (במידה והנאשם עצור באיזוק אלק').

ניתן היום, כ"א אייר תשע"ז, 17 מאי 2017, בהעדר הצדדים.